

Sygn. akt IV U 1425/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania S. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 września 2014 roku nr (...)

w sprawie S. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się S. G. emeryturę począwszy od dnia 21 lipca 2014 roku;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz odwołującego się S. G. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IVU 1425/14

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 21 stycznia 2015 roku

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 9 września 2014 roku odmówił S. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż odwołujący nie spełnia warunków, od których zależy prawo do emerytury. Ukończył on wprawdzie 60 lat i posiada udokumentowany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący ponad 28 lat, jednakże nie legitymuje się wymaganym w takim przypadku w myśl art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresem zatrudnienia w szczególnych charakterze lub w szczególnych warunkach wynoszącym co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł S. G. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury. Na uzasadnienie podniósł, że posiada ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych uwzględniając jego pracę w (...) Przedsiębiorstwie (...) w D. i Przedsiębiorstwie Usługowo – Produkcyjnym (...) sp. z o.o. w D. na stanowisku kierowcy ciągnika przy wywozie śmieci. Na dowód charakteru wykonywanej wówczas pracy wniesiono o przesłuchanie wymienionych w odwołaniu świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny domagał się jego oddalenia, powołując argumentację z zaskarżonej decyzji. Ponadto podniesiono, iż odwołujący nie przedłożył odnośnie pracy w powyższych Przedsiębiorstwach stosownego świadectwa potwierdzającego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, a z przedłożonej dokumentacji nie wynika w sposób jednoznaczny charakter wykonywanych prac.

Bezsporne między stronami było:

S. G. urodzony w dniu (...) ukończył 60 lat w dniu (...) r. Posiada na dzień 1.01.1999 r. łączny staż zatrudnienia wynoszący ponad 28 lat. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 1.09.1970 r. do 31.01.1992 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w D. na stanowisku kierowcy. Przedsiębiorstwo to było wielobranżowe, zajmowało się między innymi wywozem śmieci i nieczystości na terenie D. i okolic. Były to śmieci wywożone z bloków mieszkalnych, domów, zakładów pracy, szpitala, rzeźni itp.

Dowód:

- zeznania odwołującego się - k. 25-26,
- zeznania świadków W. K., J. C., S. T. i W. B. – k. 23-25,
- akta osobowe odwołującego się,
- akta ZUS.

W początkowym okresie powyższego zatrudnienia, to jest od dnia 1.09.1970 r. do 30.06.1973 odwołujący odbywał praktyczną naukę zawodu jako ślusarz – mechanik. Wówczas to przez część dni w tygodniu odbywał praktykę w zakładzie, a część chodził do szkoły. Po ukończeniu szkoły i praktyki przez okres ok. 1 roku pracował na warsztacie jako mechanik. Następnie ok. 1975 r. ubezpieczony zaczął pracować w zakładzie oczyszczania miasta jako kierowca ciągnika. Wówczas to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się wywozem nieczystości ciągnikiem z przyczepą. Wywoził na wysypisko wszelkiego rodzaju śmieci, zajmował się także ich ładowaniem, nie było bowiem wówczas ich żadnej segregacji, w boksach śmieci leżały luzem i trzeba było łopatą je wybierać. W sierpniu 1978 r., kiedy w zakładzie pojawił się M. – samochód do wywozu śmieci odwołujący zaczął nim wywozić śmieci. Wywoził śmieci wszelkiego rodzaju, także nieczystości płynne z przetwórnicy. Sporadycznie, w okresie letnim zdarzało się, że ubezpieczony jeździł zamiatarką. Był to samochód ciężarowy ze szczotkami do czyszczenia ulic. Sporadycznie także, gdy palacz zatrudniony w tym Przedsiębiorstwie był na urlopie zdarzało się, że ubezpieczony palił w piecu. Był to piec na węgiel, niezautomatyzowany. Dodatkowo także w pewnych okresach poza godzinami normalnej pracy, to jest albo przed 7 rano, albo po 15 wykonywał dodatkowo płatne czynności polegającą na obsłudze pojazdów specjalnych. Sprawdzał wówczas czy dany pojazd służący do wywozu śmieci nadaje się do jazdy, stan oleju itp. Podczas przedmiotowego zatrudnienia nie wykonywał innych prac, otrzymywał wówczas także bloczki na mleko.

Dowód:

- zeznania odwołującego się - k. 25-26,
- zeznania świadków W. K., J. C., S. T. i W. B. – k. 23-25,
- akta osobowe odwołującego się,
- akta ZUS.

Kiedy nastąpiła likwidacja (...) Przedsiębiorstwa (...) w D. w miejsce zakładu powstała Spółka (...) i odwołujący pracował tam jako kierowca także przy wywozie śmieci. W Przedsiębiorstwie Usługowo – Produkcyjnym (...) sp. z o.o.

w D. ubezpieczony był zatrudniony między innymi w okresie od 6.02.1992 r. do 31.12.1998 r. Jeździł wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu prac samochodem ciężarowym typu K. z beczką do wywozu nieczystości płynnych - fekali, a oprócz tego jeździł samochodem typu S. do wywozu śmieci z kontenerami. Pracował tak stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy wywozie śmieci, innych prac nie wykonywał.

Dowód:

- zeznania odwołującego się - k. 25-26,
- zeznania świadków W. K., S. T. i W. B. – k. 23-25,
- akta osobowe odwołującego się,
- akta ZUS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zalegające w aktach organu emerytalnego, aktach osobowych oraz w oparciu o zeznania świadków i odwołującego się.

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Poza tym treść i forma tych dokumentów nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Wiarygodne w ocenie Sądu były także zeznania świadków oraz odwołującego się. Korespondowały one ze sobą wzajemnie jak i z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Depozycje te nie zawierały żadnych wewnętrznych sprzeczności, były logiczne i spójne. Razem wzięte dały pełny i jasny obraz badanej rzeczywistości.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było ustalenie czy odwołującemu przysługuje prawo do emerytury w niższym wieku z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Z analizy stanowiska procesowego organu emerytalnego wynika, że zastrzeżenie ZUS budzi fakt, że okoliczność ta nie została wykazana stosownymi dokumentami, które byłyby dla organu emerytalnego wiążące.

Z powyższych względów zwrócić uwagę należy na regulację zawartą w art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz.U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.) zgodnie, z którą ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, tj. 60 lat życia dla mężczyzny, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (czyli w dniu 1.01.1999 r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzny.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Z kolei według art. 32 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami (o których mowa w ust 2-3 tegoż artykułu), zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 – tj. 65 lat w przypadku mężczyzn. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa powyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepis art. 32 ust. 4 powołanej ustawy stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za owe przepisy dotychczasowe należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. 1982 r. Nr 40 poz. 267 ze zm.).

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lutego 2002 roku (sygn. akt III CZP 30/2001, opubl. OSNAPiUS 2002/10 poz. 243) zawarte w art. 32 ust. 4 ustawy odesłanie do przepisów dotychczasowych, sankcjonujących obowiązywanie rozporządzenia, można odnosić tylko do tych przepisów rozporządzenia, które regulują materię określoną w przepisie ustawy, a więc wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk, oraz warunki, na jakich osobom wykonującym te prace przysługuje prawo do emerytury. Zachowały zatem moc przepisy § 4-8a określające wiek emerytalny i okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, przepisy § 9-15 określające wiek emerytalny i warunki przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnym charakterze, a ponadto przepis § 3 określający ogólny wymagany okres zatrudnienia oraz przepis § 2 ust. 1 stanowiący, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie zatem z § 4 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury. Otóż ukończył 60 lat, posiada wymagany okres ogólnego stażu pracy, bo wynoszący ponad 28 lat, jak również legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowiskach objętych wykazem A cytowanego rozporządzenia wynoszącym co najmniej 15 lat pracy.

Należy w tym miejscu zauważyć, iż zgodnie z art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. To sprawia, że fakt zatrudnienia, bądź jego brak w warunkach szczególnych może być dowodzony za pomocą każdego środka dowodowego, w tym z zeznań świadków.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody z zeznań świadków jak i odwołującego w sposób jednoznaczny potwierdziły, że odwołujący podczas zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w D. od 1975 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika w zakładzie oczyszczania miasta przy wywozie śmieci, a następnie od sierpnia 1978 r. do 31.01.1992 r. zajmował się także wywożeniem śmieci za pomocą specjalnego samochodu przeznaczonego do tego celu – M.. Wywoził śmieci wszelkiego rodzaju, także nieczystości płynne z przetwórnicy. Były to czynności wymienione w Wykazie A Dziale VIII pkt 2 i 3 oraz Dziale IX pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Co prawda, zdarzało się także sporadycznie, że ubezpieczony jeździł zamiataarką- samochodem ciężarowy ze szczotkami do czyszczenia ulic lub palił w nieautomatyzowanym piecu węglowym, to jednak także te czynności odpowiadają pracom w warunkach szczególnym wymienionym odpowiednio w Wykazie A Dziale VIII pkt 2 oraz

Dziale XIV pkt 1 przedmiotowego rozporządzenia. Tak samo za pracę w warunkach szczególnych należy uznać kolejny okres zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Usługowo – Produkcyjnym (...) sp. z o.o. w D. między innymi w okresie od 6.02.1992 r. do 31.12.1998 r. Wówczas to odwołujący jeździł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy samochodami ciężarowymi typu K. z beczką do wywozu nieczystości płynnych – fekali i typu S. do wywozu śmieci z kontenerami pracując przy wywozie śmieci, innych prac nie wykonywał. Takie czynności odpowiadają pracy w warunkach szczególnych wymienionej w Wykazie A Dziale VIII pkt 2 oraz Dziale IX pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Tym samym, biorąc pod uwagę wymienione okresy pracy odwołujący spełnia wymagany warunek co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od dnia 21.07.2014 r., tj. od dnia złożenia wniosku o przedmiotowe świadczenie. W punkcie II wyroku zasądził natomiast od ZUS na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst. jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461).